

GLAS NARODA

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

The largest Slovenian Daily in the United States.

Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 13. — STEV. 13.

NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 16, 1930. — ČETRTEK, 16. JANUARJA 1930.

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

DESETA OBLETNICA UVELJAVLJENJA PROHIBICIJE

NEWYORŠKI KONGRESNIK LA GUARDIA SKUŠA OVREČI OSEMNAJSTI AMENDMENT

La Guardia pravi, da je osemnajsti amendment neveljaven, ker ga je odobrilo samo deset držav. — Po Borahovem mnenju je o tem vprašanju že odločalo najvišje sodišče. — Napetost v kongresu je priklopila do viška.

WASHINGTON, D. C., 15. januarja. — Danes je poteklo deset let izza uveljavljenja prohibicije.

Suhači v kongresu so praznovali ta 'jubilej' s tem da so izdelali nove odredbe, ki naj postavijo poostre ter dajo oblastim priliko, da jo bodo zamogle izvesti.

V poslanski zbornici je na vrsti Williamsonova resolucija, naj se odvzame izvedbo prohibicijske postavbe zakladniškemu departamentu ter naj se jo poveri justičnemu departamentu.

Suhači zahtevajo, naj se dovolj nadaljnih petnajst milijonov dolarjev za izvedbo prohibicije.

Predno se bo začela jutri debata o tem, bo vprašal newyorški kongresnik La Guardia, če je osemnajsti amendment k zvezni ustavi sploh veljaven ali ne.

Amendment je bil sicer v kongresu sprejet, toda odobrilo ga je samo deset držav.

Tri četrtine držav je odobrilo resolucijo glede osemnajstega amendmenta, dočim amendment kot tak ni bil odobren s potrebno večino.

Odobrenje bi se moralo završiti po sedmih letih, kar se pa ni zgodilo.

Resolucija newyorškega kongresnika bo najbrž dala povod dolgotrajnim in ostrim debatam, četudi je senator Borah izjavil, da so vsa La Gardijeva prizadevanja brezuspešna, češ, da je najvišje zvezno sodišče že ponovno razsodilo v tej zadevi.

Istega mnenja je tudi senator Sheppard, demokrat iz Texasa, ki ga smatrajo za očeta osemnajstega amendmenta.

\$50,000,000 ZA SUHAŠKO KAMPANJO

Voditelj Antisalnске Lige pravi, da bo morala organizacija v prihodnjih desetih letih potrošiti najmanj petdeset milijonov dolarjev.

DETROIT, Mich., 15. januarja. — Dr. Ernest Cherington, predsednik Antisalnске Lige, je rekel, da bo potrebovala Liga petdeset milijonov dolarjev za vzgojno kampanjo v prihodnjih desetih letih.

Tukaj se vrši konvencija te organizacije, in navzočih je dosti delegatov iz vseh delov dežele.

Dr. Cherington je izjavil, da bo treba potrošiti največ denarja za knjižice in pamflete, ki se pečajo s problemom alkoholizma. V prihodnjih desetih letih bo potrebovala Liga več denarja kot ga je dobila in izdala tekom četrstoletja.

Za prihodnjih deset let bo treba sestaviti tudi primeren program da ne pospeši vzgojno delo in v to svrhu bo treba najmanj petdeset milijonov dolarjev.

Iz programa je razvidno, da bo Antisalnска Liga delila knjižice in pamflete, ki se bodo pečali s prohibicijskim vprašanjem.

Njeni člani bodo predavali po vseučiliščih in po javnih knjižnicah. Cherington je rekel, da sta v teku zadnjih desetih let Liga in njen vzgojni departament založila s suhaško literaturo kakih štiristo vseučiliških in drugih dijaških knjižnic.

V deželi je pa še kakih 600 drugih vzgojnih zavodov, katere namestava preskrbeti s svojo literaturo še tekom tega leta.

PREBIVALSTVO SIMPATIZIRA Z MORILCI

Po mnenju državnega pravdnika se obravnava ne bi smela vršiti v Gastoniji. — Dvainštirideset prič zaslišanih.

GASTONIA, N. C., 15. januarja. — Državni generalni pravdnik Dennis Brummit upa izpovedati, da se bo vršil proces proti morilcem Mrs. E. M. Wiggins v kakem drugem kraju, ne pa v tem mestu.

Po njegovem mnenju, je prebivalstvo tako naklonjeno obtožencem, da bi jih najbrž ne zadela zasluzena kazen.

V slučaju, da bi se vršil proces drugje, bi bil zopet zavlečen za par tednov.

Splošno je prevladovalo mnenje, da do danes opoldne dvignejo obtožbe proti onim, ki so meseca septembra umorili Mrs. Wiggins, 29 let staro tekstilno delavko.

Predno se je sinoči veleporota razšla, je zaslišala dvainštirideset prič.

D. E. Chase je pričal, da je Mrs. Wiggins ustrelil H. Wheelus, eden onih, ki so pridržani pod jamščino.

DUBLIN POZDRAVIL NUNCIJA

DUBLIN, Irska, 15. jan. — Cerkevne in državne oblasti so se združile danes, da pozdravijo nadškofa Robinsona, nuncijskega iz Vatikanu, ki je dospel v Kingstons.

Nadškofa so sprejeli predsednik Cosgrove in mnogi drugi državni uradniki. Častna straža vojaštva proste irske države je salutirala in godba je zaigrala papeško himno. Polkovnik O'Reilly, pribočnik predsednika, je spremljal nadškofa iz Londona.

Ukradene mehške slike

PUEBLO, Mehika, 15. jan. — Včeraj zjutraj so neznanji zlikovci ukradli štirinajst dragocenih slik, ki so iz seemnajstega stoletja. Romarji so baje isti, ki so v prejšnji noči pokradli dragocene antike iz Rosario cerkve v istem mestu.

Domneva se, da so še spravili svoj plen v denar, najbrž v Združenih državah.

POVODEN J PRETI INDIANI

Na stotine ljudi je pobegnilo, ko je vodovje Wabash reke preplavilo bregove. — Dosti farm pod vodo.

VINCENNES, Ind., 15. januarja. — V porečju reke Wabash je nastala med prebivalstvom panika. Ženske molijo, dočim si moški neumorno prizadevajo, da utrdijo z vrečami nasipe. Vodovje reke Wabash namreč strahovito narašča.

To je najbolj usodopolna poveljena izza leta 1913, ko je vodovje povzročilo za petdeset milijonov dolarjev škodo.

Vremenoslovci pravijo, da bo narasla reka za šestindvajset čevljev. Ko bo dosegla voda to višino, bo preplavljen okraj Knox.

Reka je že preplavila na tisoče akrov poljedelske zemlje. Farmerji spravljajo svoje družine in koss pohištva na vozove ter beže v višje ležeče kraje.

Člani stan za pomoč je bil ustanovljen v tukajšnji bližini. Delavci rdečega križa, policija, milicija in prostovoljci so se odzvali pozivu županu ter vrše reševalno delo ob nasipih.

Pri Terre Haute, Indiana, je Wabash reka zopet narasla, dasi je bila začela pred kratkim že pascati.

Iz Terre Haute in Tallville na zapadnem bregu je moralo pobegniti dosti ljudi. Oddelki vojakov patrolirajo po nasipih ter maše odprtine z vrečami peska.

Vsa slika povodnji bo zadela najbrž še danes južni del Mississippi doline. Na stotine ljudi je že zapustilo svoja domovanja ter si poiskalo zavetišča na višje ležečih krajih.

V Memphisu, Tenn., stoji voda že osem inčev nad normalo.

V Cairo, Ill., pri izlivu Ohio reke, stoji voda dva čevlja nad normalo. Prebivalstvo je silno razburjeno. Inženirji so prepričani, da bodo sedanji nasipi vzdržali, pa naj bo povodenj še tako močan.

VATIKAN NI ZADOVOLJEN S ČASOPISJEM

Po mnenju Vatikanu je laško časopisje posvetilo premalo pozornosti zadnjemu pastirskemu pismu papeža Pija XI.

VATIKAN CITY, 15. januarja. — Papežovo glasilo "Osservatore Romano", je včeraj kritiziralo italijansko časopisje, ker je posvetilo premalo prostora pastirskemu pismu, v katerem se je papež pečal s krščansko vzgojo.

Papež je namreč rekel, da ima cerkev prvotno pravico do vzgoje, nakar pride družina, dočim je država šele tretja na vrsti.

"Osservatore Romano" trdi, da so nekateri listi posvetili več prostora rokoborbam oziroma športu kot pa važni papeževi encikliki.

Italijansko časopisje je prezrla važnost pastirskega pisma, ki je bilo nadalje, kar jih je kdaj izdal papež Pij XI.

"Osservatore Romano" pravi med drugim: Nekateri rimski listi so priobčili le par vrstic, dočim so drugi pastirsko pismo skoro popolnoma ignorirali. Le en sam list je posvetil pastirskemu listu pol kolone.

Tudi drugo italijansko časopisje je nastopilo na isti način, dasi izhaja to časopisje v katoliški deželi.

"Osservatore pravi", da bi morali uredniki priznati, da je bilo pastirsko pismo glede vzgoje mladine skrajne važnosti za sleherni deželo.

BORIS — STROJEVODJA

TRENTO, Južna Tirolska, 15. januarja. — Bolgarski kralj Boris je lastnoročno upravljaval posebni vlak, ki ga je vozil iz Rima v Solifjo. V Roveretu je prosil bolgarski kralj za dovoljenje, da sme sam voziti lokomotivo in dejanski je bil prav do Trenta. Posadka vlaka se je čudila nprgovni spretnosti. Princ Ciril in princesinja Evdoksija sta bila tudi na vlaku, s katerim se je vračal kralj domov, po izvršenih ceremonijah ob priliki poroke italijanskega prestolonaslednika.

PARAGUAY IN BOLIVIJA STA SE POMIRILA

Najbrž se bosta obe republikali zadovoljili z mejno črto, kot so jo določili nevtralci.

LA PAZ, Bolivija, 15. januarja. — Državni knežar Vacachaves je izdal danes ugotovilo, v katerem se glasi, da bosta obe republikali najbrž sprejeli pogoje poskusnega dogovora, ki so ga sklenili v Washingtonu za uravnavo bolivijsko-paraguajskega mejnega spora.

Kanceler je pozval delegate, naj nadaljujejo z razpravami v Montevideo ter iščejo nasvetov nevtralnih diplomatov v Washingtonu, kajti ti nasveti so tako dobri, da si boljših misliti ne morejo.

Kakorhitro bo spor končan, bosta bolivijska in paraguajska vlada utrdili Gran Chaco ozemlje.

Kot posredovalka med obema republikama je nastopala republika Uruguay.

Poskusni dogovor, ki ga omenja kanceler v svojem memoradu, je bil dosežen v Washingtonu med latin-sko-ameriški odposlanci, ki so se lotili dela da uveljavijo miroljubno uravnavo.

MARTINIK ČAKA NOVIH IZBRUHOV

PORT OF SPAIN, Martinik, 14. januarja. — Dr. Carnes, bivši član mornariške bolnice na Ellis Islandu ter sedaj glavni karantinski uradnik na Virgin otokih, je bil prvi potnik, ki je dospel včeraj semkaj iz St. Thomasa, na poti v Paramaribo.

Dr. Carnes je rekel, da je letel preko otoka Martinika v višini petih tisoč čevljev ter zašel v velik oblak prahu in pepela. Pozneje je zapazil, da je voda žveplenega okusa, kar je posledica velikih množin žvepla, katerega bruha iz sebe ognjenik Mont Pelee. Oblasti so odredile izpraznenje vseh plantaž, ker se boje ponovitve katastrofe iz leta 1902, ko je našlo smrt nekako 40.000 ljudi.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

ARETIRANA ZASTRUPLJEVALKA

V New Yorku so aretirali na zapadni 115. cesti Miss Pearl Popper, staro sedem in dvajset let. Miss Popper so obdolžile oblasti v Bergen County, N. J., da je skušala zastrupiti deset oseb z arsenikom. Imena teh oseb so bila navedena v obtožnici. Datum zločina je bil naveden kot 19. avgust preteklega leta. Rekord kažejo, da je natresla neka ženska, ki je bila uslužbenka kot pomožna ravnateljica v neki poletni kempi, arsenik v posode, v katerih so servirali desetim otrokom oatmeal. Otroci so vsi zboleli, a so vsi okrevali.

Ženska, katero so zaprli sedaj, je bila baje šolska učiteljica.

PREMGOVNA NESREČA

BIRMINGHAM, Ala., 15. jan. — Pri eksploziji plina pri Straven Ala., se je smrtno posrečilo sedem ljudi. Preživeli so danes izjavili, da so povzročile eksplozije iskre.

ZASLIŠANJE ITALIJANSKE POLICIJE

PARIZ, Francija, 15. januarja. — V poslanski zbornici je sklenila skupna socialistov naprositi vlado, naj pojasni delavnosti laške tajne policije v Franciji. Poslanci izjavljajo, da je delovanje italijanske policije na francoskih tleh zelo razširjeno.

SPOPAD MED ČLANI DELAVSKIH UNIJ

BUENOS AIRES, Argentina, 15. januarja. — V spopadu, ki se je završil med člani različnih delavskih unij, so bili ranjeni štirje težaki. Streljanje se je završilo na pomolu, ko so razkladali tovor z dveh tadij.

VLAK ZADEL V BUS

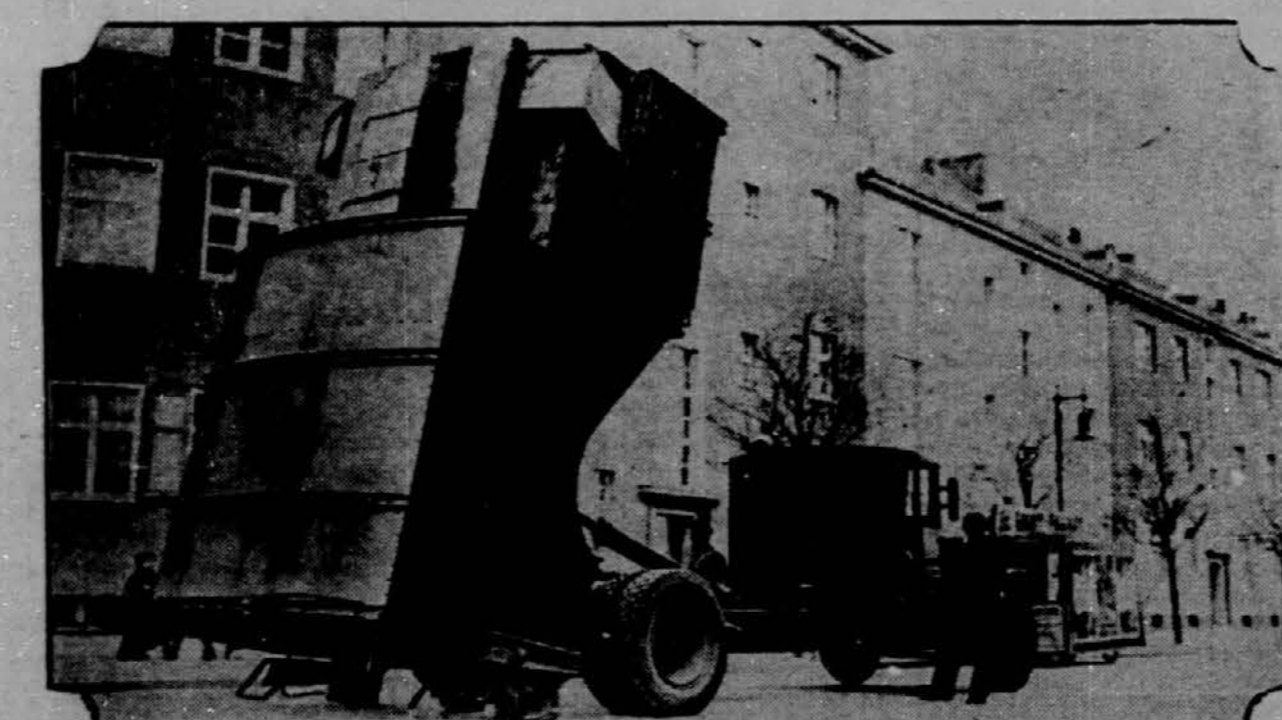
TECUMAN, Argentina, 15. jan. — Na križišču v bližini tukajšnje postaje je zadel vlak v bus, česar posledica je bila, da je bil en otrok rbit, deset oseb pa ranjenih. Neki otrok je v razburjenju oddal na strojevodja več streliv.

KRAVALI NEMŠKIH NEZAPOSLJENIH

WORMS, Nemčija, 15. januarja. — Pet policistov so poškodovali s kameni nezaposleni, kojih zborovanje je skušala policija razpršiti. En civilist je bil ranjen, ko je policija z revolverji izpraznila glavni trg.

Oscar Mueller, komunistični poslanec v pruski državni zbornici, je bil med aretiranimi.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

STROJ ZA POBIRANJE SMETI

Berlinski pometači imajo na razpolago več truckov, ki so opremljeni s posebnim strojem, kateri pobira smeti. Delo se vrši avtomatično, brez vsakega pranja.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNAVAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRA H PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din 500	\$ 9.35	Lir 100	\$ 5.75
" 1000	\$ 18.50	" 200	\$ 11.30
" 2500	\$ 46.00	" 300	\$ 16.80
" 5000	\$ 91.00	" 500	\$ 27.40
" 10,000	\$ 181.00	" 1000	\$ 54.25

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našimi zvezami v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede načina nakazila.

Izplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih. NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt-Street New York, N. Y.

Telephone: Barclay 0380

KRATKA DNEVNA ZGODBA

OSEBNE NAVADE SIJAMSKIH DVOJCKOV

Moja namen, da bi poročal samo o osebnih navadah teh nenavadnih bitij, temveč tudi o nekaj čudaških raznovrstnih podrobnostih...

Sijamska dvojčka sta po naravi nežne in ljubeznive čudi in sta si bila v vsem svojem dolgem in pestrem življenju vedno izredno zvesta tovariša...

Bil je strasten kadilec, a v takšnih prilikah ni smel kaditi, ker je bila mlada dama zelo občutljiva za tobačnih duh...

In besede ni snedel. Velikodušnost, kršna je bila njegova, je pač redka na tem mrzlem svetu...

JUBILEJ TOMA ZUPANA

Idilčni gorenski gradic Okroglo tik nad peneco se Savo ni na zunan prav nič kazal, da slavi 21. decembra njegov skromni slovenski svetnik...

Prvi, ki so jubilantu — vzgojitelj slovenske mladine prišli čestitati, so bili študenti. Iz lastne inicijative, dobro pojmujoč simboliko tega lepega čina...

Kakor se vsako leto po starem običaju mlado in staro zbira na božični večer okrog božičnega drevesa ter se medsebojno obdaruje...

POZIV! Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem poslala naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnovijo.

Kako se potuje v stari kraj in najav v Ameriko. Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je oprejen o potnih listih...

Zupan Pirc je v iskrenih besedah čestital Monsignoru, ki je pred 5 leti bil imenovan za častnega člana kranjskega mesta...

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan. KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK?

Zanimivi in koristni podatki. FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

ČESA VSEGA NE VDIHAVAMO? Ne vse, kar vdihavamo, je zrak. Z vsakim dihajem vdihavamo milijon predrobnih delcev...

NOVA SVETOVNA REVOLUCIJA. Povzročiti jo počelo skromni znanstveniki na hribu Generoso pri Luganu in segajo njih načrti vse bolj daleč nega pri komunistih v Moskvi.

POZIV! Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem poslala naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnovijo.

Kako se potuje v stari kraj in najav v Ameriko. Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je oprejen o potnih listih...

Nesreča ne počiva! Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan. KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK?

Zanimivi in koristni podatki. FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

ČESA VSEGA NE VDIHAVAMO? Ne vse, kar vdihavamo, je zrak. Z vsakim dihajem vdihavamo milijon predrobnih delcev...

NOVA SVETOVNA REVOLUCIJA. Povzročiti jo počelo skromni znanstveniki na hribu Generoso pri Luganu in segajo njih načrti vse bolj daleč nega pri komunistih v Moskvi.

POZIV! Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem poslala naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnovijo.

KAŠELJ IZGINIL! Kaka udobnost, ko se iznebite nadležnega kašlja. Zelo vse Severa's Cough Balsam...

Vsakourstne KNJIGE POUČNE KNJIGE POVESTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO se dobi pri "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y.

BLAZNIKOVH PRATIK — nimamo več v zalogi. Za to jih ne naročate. Knjigarna Glas Naroda.

Nas in Rusov je stošestdeset milijonov, — je rekel Črnogorec, ko je hotel povečati svoj narod. Vseh Slovanov skupaj je dosti več kot stošestdeset milijonov.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA. Glasom nove ameriške priseljenske postave, ki je stopila v veljavo v prvem julijem...

SAKSER STATE BANK 68 COASTLAND STREET NEW YORK

Mali Oglasi imajo velik uspeh. Prepričajte se! Nuga-Tone je izvesten za starejše ljudi, ki so oslabele, kot tudi za mlade...

